Verslag van een verkenningsgesprek na de Culemborgse gemeenteraadsverkiezingen

datum: woensdag 23 maart 2022, 21:00-21:45 uur
aanwezig: Iris Meerts, verkenner
Monica Wichgers, CvN
Johan van der Waal, CvN
Peter Bos, CvN
Marjolein Salari, CvN
Anouk van Aarsen, verslaglegging

1. **Hoe duidt u de uitslag? Wat is u opgevallen?**
   Wij zijn in de lead. We denken dat Culemborg gekozen heeft voor samenwerking, herkenbaarheid en dat Culemborg heeft laten weten dat de weg die wij nu bewandelen voortgezet kan worden. We denken dat we waardering hebben gekregen doordat we geworteld zitten in de gehele Culemborgse samenleving en doordat we er voor heel Culemborg zijn.
   Het tegengeluid heeft ook een duidelijke stem gekregen en moet wat ons betreft dus een plek krijgen.
   Vertrouwen tussen inwoner en de politiek, dat moet groeien.

2. **Welke samenwerking heeft u voor de komende raadsperiode voor ogen?**
   Eigenlijk zien wij drie opties:
   - Programmatisch zitten we dichtbij D66. Met GL kunnen we goed samenwerken en zitten we programmatisch redelijk dichtbij. De optie CvN, D66 en GL lijkt ons comfortabel.
   - We willen ook de optie met GL en VVD verkennen. Dat is een grotere uitdaging omdat deze partijen elkaar minder liggen. De vraag is dan of men bereid is om deuren open te zetten die eerder zijn dichtgedaan. Als CvN zien wij zeker aanknopingspunten bij het programma van de VVD.
   - Ook zien wij mogelijkheden in een samenwerking met GL, PvdA en CDA, omdat we aanknopingspunten zien om afspraken te maken. Wat het CDA betreft, zouden we dan echt scherp moeten hebben wat hun insteek is op het Stationsgebied.

   Wij vinden het belangrijk om overal open in te staan, om altijd te blijven nadenken over hoe je je ultieme doel kunt bereiken, ook als je er iets voor moet inleveren. We willen met elkaar praktisch blijven kijken hoe je iets voor elkaar kunt krijgen, door aan andere knoppen te draaien, door met elkaar afwegingen te durven maken. Het is voor ons echt belangrijk dat onze partners in de samenwerking ook bereid zijn om bij te blijven sturen. We moeten met elkaar zoeken naar de beste oplossingen. Als je de ene knop lager draait, dan zal je een andere knop of knoppen hoger moeten draaien.

3. **Op basis van wat voor akkoord (raadsakkoord/ coalitieakkoord/ …) wilt u het liefst aan de slag?**
   Wij gaan voor een coalitieakkoord, met als stevig onderdeel de doorontwikkeling van de lokale democratie en waarbij integriteit in handelen en in woorden vanzelfsprekend is.
   Een akkoord waarin we zoveel mogelijk punten meenemen van de partijen die niet in de coalitie komen.
   Een akkoord op hoofdlijnen waarbij niet alles dicht getimmerd is, is voor ons wenselijk. Wij gaan liever op zoek naar overeenstemming dan dat we verschillen uitvergroten. Maar we zijn ons ervan bewust dat je wel kunt struikelen over die verschillen.

We willen geen raadsakkoord. In de vorige periode waren er steeds vervelende debatten met partijen die in het akkoord zaten. Het was niet transparant en er waren veel achterkamertjes. Het is lastig samen te werken met zeven bloedgroepen.
Ons raadsakkoord was een wensenlijstje, geen akkoord op hoofdlijnen. We hebben onszelf in de voet geschoten met een raadsakkoord: we hebben een middel gekozen als doel.
We willen niet allerlei randvoorwaarden zoals alleen nog maar wethouders van buiten.
Je wil de verkiezingsuitslag terugzien.
De een-zetel-partijen hebben teveel macht gekregen in het vorige raadsakkoord.

We denken dat je verder komt met een coalitie en een oppositie die de wil hebben om samen te werken dan met een raadsakkoord waarbij je niet wil samenwerken en macht als een hefboom gebruikt.

4. **Welke goede elementen uit het raadsakkoord van de afgelopen jaren moeten we sowieso behouden?**
   Wij denken dan vooral aan een nadere invulling van de wijze waarop we de lokale democratie kunnen versterken. Daarmee bedoelen we het vertrouwen van partijen onderling dat we gezamenlijk op zoek gaan naar het beste besluit voor onze stad én dat het vertrouwen van onze inwoners in dit mechanisme toeneemt. We zouden ons voor kunnen stellen dat we bijvoorbeeld een inhoudelijk coalitie akkoord sluiten met de partijen die het college vormen, en dat we daarnaast een bestuursakkoord sluiten met de hele raad waarin we afspreken hoe we dat vertrouwen in elkaar kunnen versterken zo dat het vertrouwen van onze inwoners in onze besluitvorming toeneemt.
   De zeggenschap van inwoners willen we beter verankeren. Culemborg heeft veel betrokken inwoners en veel kundige inwoners. We blijven zoeken naar manieren om hen meer vertrouwen en zeggenschap te geven.

5. **Welke rol ziet u voor uw partij weggelegd in de onderhandelingen?**
   Een leidende rol.

6. **Met welke partijen wilt u onderhandelen en waarom? Met welke niet? Waarom niet?**
   We willen graag in gesprek met de bij vraag 2 genoemde partijen: GL, D66, VVD, CDA en PvdA.
   Er zijn verschillende partijen die stellig zijn geweest in het afwijzen van andere partijen en/of stellig hebben aangegeven over bepaalde onderwerpen maar op één manier te willen praten. We zijn benieuwd of ze dit ook volhouden.
   Met de CU, CB en PvdD zien wij grotere verschillen die een onderhandeling in eerste instantie niet aannemelijk maken.
   De geschiedenis die CvN heeft met de VVD, laten wij graag achter ons en we denken dat dit voor de VVD ook geldt. Wel zien we een aantal punten waarop het tussen ons lastig kan worden, zoals de ontwikkeling van de Stationsomgeving, de parkeernorm en verkeer.
   Daarnaast staan wij ook echt anders in de mate waarin wij bereid zijn mensen die het niet meer zelf kunnen redden, te steunen.

7. **Wat zijn belangrijke thema's voor uw partij en zijn er eventuele breekpunten?**
   Voor ons is het belangrijk om de Stationsomgeving te ontwikkelen, om stappen te nemen en te zorgen dat de ontwikkeling mogelijk wordt. Als een partij dit niet wil, is het een breekpunt.
   We willen alle knoppen die we voor handen hebben om te kunnen sturen, kunnen blijven bedienen. De knoppen "parkeernorm", "percentage sociale woningbouw/duur", bouwhoogte, verplaatsen/onteigenen ondernemers", om een paar voorbeelden te noemen kunnen niet gefixeerd worden. We willen gezamenlijk en met een open mind in gesprek om daarin de optimale Culemborgse mix te vinden.

Het doorontwikkelen van de lokale democratie en het “wij-gevoel” van Culemborg is voor ons belangrijk. Het besef dat we er met elkaar voor staan en het gezamenlijk moeten fixen. Als je onverzettelijk bent en niet meer bereid (een beetje) van je uitgangspunt af te wijken dan krijg je uiteindelijk minder voor elkaar. Die bereidheid om na te blijven denken en een keuze te maken in het belang van de stad en de inwoners van de stad staat bovenaan.

Ook bij de energietransitie vinden we het belangrijk dat je juist aan al die knoppen kunt blijven draaien. Dus niet op voorhand beslissen dat bij voorbeeld, Culemborg in 2020 energieneutraal moet zijn, geen dichte deuren. Alles met open mind.
Wat is de opgave en hoe gaan we hem invullen, dat is de vraag.

De fietsstraat zichtbaar aanleggen is voor ons belangrijk (en een verkiezingsbelofte).
Verder willen we een onderzoek naar een stadsstrand.
En we willen wethouders uit de stad hebben.

8. **Zijn er nog andere zaken die we in deze fase moeten bespreken?**
We willen open en respectvol zijn. We willen een akkoord waarin iedereen zich kan vinden. We zoeken naar een vorm waarin je zoveel mogelijk overeenstemming met elkaar hebt.

De stad is nooit af en er is altijd iets te doen. We zouden meer een WIJ-gevoel willen creëren in de stad. We willen alle verschillende facetten aan elkaar knopen en stad een fijnere plek maken om in te leven.

Onze gemeenteraad lijkt heel positief maar kan achter de schermen best destructief zijn. Daar zouden we wel iets aan willen doen.